

Motion till riksdagen

1985/86:Jo742

Anders G Högmark och Erik Hovhammar (m)

Allemansrätten

I naturvårdslagens 1 § första stycket står: "Naturen utgör en nationell tillgång som skall skyddas och vårdas. Den är tillgänglig för alla enligt allemansrätten".

Denna rätt erbjuder Sveriges befolkning unika möjligheter att för friluftsliv m. m. utnyttja annans mark. Det är dock alltför vanligt att områden, livligt frekventerade av allmänheten, företer en otrivsam miljö genom nedskräpning och bristande ordningshållning och att svårigheter och störningar uppkommer inte bara för markägare och brukare utan även för fågelliv och djurliv.

Statens naturvårdsverk skriver 1982 till riksdagens jordbruksutskott bl. a. följande:

Allemansrätten är knuten till den enskilda individen, vare sig denna är ute i naturen ensam eller deltar som en av flera i en grupp eller arrangemang av något slag. Däremot torde man inte kunna gäva att arrangemang eller organiserade aktiviteter som sådana kan anordnas med stöd av allemansrätten. En förutsättning när naturen utnyttjas på allemansrättslig grund, är att markägaren inte vållas nämnvärd eller skada. Ett friluftsanslag med kanske hundra deltagare torde — åtminstone på delar av det berörda området — medföra verkningar utöver vad som kan vara rimligt att markägaren skall tåla inom ramen för allemansrätten. Naturvårdsverket har i andra sammanhang uttalat, att organiserad friluftsvksamhet av sådan större omfattning inte i sig kan anses ingå i allemansrätten, och därför inte heller bör bedrivas utan samråd med berörd markägare.

Utvecklingen har nu gått därhän att vår natur, särskilt i organiserade vandring- och kanotleder, utnyttjas så hårt, ja t. o. m. kommersiellt, att uppenbar risk för obotliga skador på växt- och djurliv föreligger.

Klara skäl föreligger därför att företa en allsidig genomgång av hur allemansrätten i praktiken kommit att uttolkas och tillämpas samt om och i vad mån denna tillämpning och uttolkning kommit att innebära en konflikt med "skyddsintresset" i naturvårdslagens 1 §.

Efter en sådan genomgång finns då underlag för att pröva frågan om behovet av en eventuell precisering och anpassning av allemansrätten till nya förutsättningar där "skyddsintresset" väges mot "tillgänglighetsintresset" i naturvårdslagen.

Hemställan

Mot. 1985/86
Jo742

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av en genomgång och eventuell översyn av allemansrättens tillämpning och uttolkning.

Stockholm den 23 januari 1986

Anders G Högmark (m)

Erik Hovhammar (m)